

Individuálna výročná správa

Obce B U D I N Á

za rok 2022

Obsah

1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra	3
4. Základná charakteristika obce.....	4
4.1 Geografické údaje.....	4
5. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie).....	7
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	8
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva	10
8. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov	11
9. Ostatné dôležité informácie	12

1. Úvodné slovo starostu obce

Obec Budiná je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov a najdôležitejšou úlohou obce je vyrábanie takých nezmyselností ako je výročná správa obce, záverečný účet a poznámky. Technicky, keď sa to zoberie všetko sú to údaje, ktoré sú v súvahe, výkaze ziskov a strát a vo výkaze o plnení rozpočtu. Takže tá istá a jediná vec má v slovenských podmienkach 5 rôznych foriem, zákonodarný zbor to asi navrhol tak, aby všetci štátni úradníci mali, čo robiť inak by ich tak veľa nebolo treba aj v roku 2022

2. Identifikačné údaje obce

Názov: Obec Budiná

Sídlo: 985 12 Tuhár č. 96

IČO: 00315974

Štatutárny orgán obce: pre tých, ktorý si nevedia prečítať zákon je to starosta obce

Telefón: 047/4397335, 0908626866

Mail: obecbudina@tuhar.net

Webová stránka: www.obecbudina.sk

3. Organizačná štruktúra

Starosta obce: JUDr., Ing. Marian Čerpák

Zástupca starostu obce: Ivan Zvara

Hlavný kontrolór obce: Anna Zvarová

Obecné zastupiteľstvo: Jozef Gábor, Miroslav Gábor, Milan Koška, Radoslav Koška, Ivan Zvara, v roku 2022 sa konali voľby do orgánov samosprávy obcí a došlo k zmene namiesto Miroslava Gábora sa stal poslancom Martin Zvara
Obecný úrad: 985 12 Tuhár č. 96

Obec nemá založené žiadne rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, neziskové organizácie a nemá ani obchodné spoločnosti založené obcou.

4. Základná charakteristika obce

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov a ako je spomenuté vyššie bojovať v papierovej vojne.

4.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce :

Obec Budiná sa nachádza v okrese Lučenec. Obec Budiná katastrálne hraničí s obcami: Ábelová, Detva, Divín, Píla, Podkriváň, Tuhár

Nadmorská výška : 606 m

Demografické údaje

K 31.12.2022 mala obec 202 obyvateľov a každoročne sa tento počet neustále znižuje.

Ekonomické údaje

Nezamestnanosť každoročne klesá, nakoľko slovenská ekonomika je vo veľmi dobrom stave, zatiaľ.

Symboly obce

Erb obce :

Erb obce je v súlade s princípmi heraldiky v nasledujúcej podobe:

Vlajka obce:

Vlajka obce Budiná pozostáva zo štyroch pruhov vo farbách modrej, zelenej, bielej a žltej.

Pečať obce:

Pečať je okrúhla, uprostred s obecným symbolom s kruhopisom OBEC BUDINÁ

História obce

Podľa tradície založili obec korytári z Budína, pričom toto remeslo v obci pretrvalo až do polovice 20. storočia. Prvá písomná zmienka z roku 1393 uvádza názov *Brtolehutaya*. V neskorších prameňoch sa uvádza názov *Budalehota* (1467) či *Budaszállás*. Názov Budiná sa začínal používať koncom 18. storočia.

Osada najprv patrila pod Divínske hradné panstvo, od roku 1554 do 1595 pod Sečiansky sandžak. V rokoch 1585 – 1586 bol vlastníkom Budinej *Mohamad bin Ali*. Po vyhnaní Turkov sa Budiná znovu ocitla v majetku Divínskeho hradu.

Za vlády Balaššovcov prijalo obyvateľstvo Budinej podľa vzoru „*Cuius regio, eius religio*“ reformáciu. Obec patrila pod matkocirkev Polichno. V roku 1686 sa novými pánmi divínskeho panstva stali Zichyovci, ktorí sa začali snažiť o rekatolizáciu poddanských obcí. Evanjelické učenie však medzičasom na Budinej silno zakorenilo. Podobrotky sa Budinú rekatolizovať nedarilo, a tak boli všetci dospelí muži v roku 1717 uväznení v Haliči, kde ich donútili platiť dávky (štólu) divínskemu plebánovi. Táto situácia podnietila Jána Madácha k osobnej audiencii u Márie Terézie.

Ekonomický tlak mal svoje ovocie, nakoľko v období zavedenia tolerančného patentu už bola Budiná znovu spolovice katolícka. Samostatný ev. a.v. zbor vznikol na Budinej až v roku 1856, dovtedy bol zbor administrovaný z Polichna. Katolícki veriaci patria stále pod divínsku farnosť.

V roku 1890 vyvolala pozornosť vzburá roľníkov, ktorú podnietilo nespravodlivé rozdelenie pozemkov. V roku 1895 postihol Budinú veľký požiar, ďalší vypukol 18. októbra 1935. Iba krátku históriu mala ťažba kremeňa (albitu a chloritov) v lome pod Javorom, v súčasnosti je toto ťažobné miesto zatopené.

Počas Slovenského národného povstania bolo do povstaleckej armády zmobilizovaných 127 mužov, ďalší odišli k partizánom. Po porážke povstania boli mnohí Budinci internovaní v nemeckých pracovných táboroch. V decembri 1944 a januári 1945 podnikli nemecké jednotky trestné výpravy do okolia Budinej, podnietené zavraždením a olúpením dvoch nemeckých vojakov. Zajali trinásť partizánov a šesť obyvateľov Budinských lazov. Odvliekli ich do Piešť'a, kde ich mučili a 24. januára 1945 bosých hnali nazad na Budinské lazy. Tam ich pri osade Vyletelovci na výstrahu obesili. Poprave sa museli prizerať občania Budinej, ktorých tam nahnali Nemci. Na pamiatku popravených bolo toto miesto vyhlásené za *Pamätný les pri Budinej*.

V roku 1955 sa komunisti pokúsili zabráť časť farskej záhrady na stavbu obchodného domu, čo viedlo k občianskym nepokojom a zatýkaniu.

Na vŕšku nad Budinou v 60. rokoch 20. storočia postavili obesným pamätník, ktorý sa stal za socializmu najexponovanejším miestom pre náučné antifašistické výlety a slávnosti v Lučenskom okrese. Ďalší pamätník odhalili priamo na mieste popravy v roku 2007

Budiná sa pripomenula svetu v roku 2001, kedy víchrica a mráz polámali stromy a obec sa ocitla na dlhý čas bez elektrického prúdu. 15. augusta 2010 sa krajom obce prehnilo tornádo, ktoré lámalo stromy a zhodilo strechu hospodárskej budovy.

Pamiatky

V obci sa nachádza Rímskokatolícky kostol a Evanjelický kostol.

Významné osobnosti obce

Ján Ušiak por. partizán, Milan Gábor – folklorista, Eva Švajdová - etnografička .

5. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti obec neposkytuje výchovu a vzdelávanie detí, nakoľko v minulosti bola zrušená materská škola a podobný osud nasledovala aj základná škola málo obyvateľov a málo detí.

Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť obec neposkytuje.

Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby obec nezabezpečuje.

Kultúra

Spoločenský a kultúrny život v obci zabezpečuje obec. Obec v spolupráci s Novohradským osvetovým strediskom organizuje regionálnu prehliadku sólistov heligonkárov. Takisto v októbri alebo novembri obec organizuje folklórne popoludnie tento rok sa uskutočnil 9. ročník. Obec pozýva ochotnícke divadelné súbory, aby sme občanom priblížili aj tento druh kultúry nakoľko do SND je ťažké a aj peniažkov majú ľudia pomenej.

Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Potraviny boli zatvorené
- Hostinec je zatvorený aj tento rok

Poľnohospodárstvo:

- Miroslav Gábor – SHR,
- Ivan Zvara – SHR,
- Radoslav Koška – SHR,
- Ivan Paľaga – SHR,
- Ladislav Žilka - SHR
- Agrovest Henrich Ravas
- Vladimír Uhrin- SHR

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2022. Obec v roku 2022 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2021 bol zostavený ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet bol zostavený ako vyrovnaný.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2021.

Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2022

Plnenie rozpočtu	Rozpočet	Plnenie
Bežné príjmy	140188,50	135768,94
Bežné výdavky	131562,50	127868,88
Kapitálové príjmy	137434,10	142234,10
Kapitálové výdavky	55226,00	0,00
Príjmy finančných operácií	51000,00	0,00
Výdavky finančných operácií	141834,10	137997,23

Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2022

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2022
Bežné príjmy spolu	135768,94
z toho : bežné príjmy obce	135768,94
Bežné výdavky spolu	127868,88
z toho bežné výdavky obce	127868,88
Bežný rozpočet	7900,06
Kapitálové príjmy spolu	142234,10
z toho: kapitálové príjmy obce	142234,10
Kapitálové výdavky spolu	0,00
z toho: kapitálové výdavky obce	0,00
Kapitálový rozpočet	150134,16
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	150134,16
Vylúčenie z prebytku	549,67
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	149584,49
Príjmy z finančných operácií	0,00
Výdavky z finančných operácií	137997,23
Rozdiel finančných operácií	-137997,23
PRÍJMY SPOLU	278003,04
VÝDAVKY SPOLU	265866,11
Hospodárenie obce	12136,93
Vylúčenie prebytku/ Zostatok dotácií zo ŠR	549,67

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva

A K T Í V A (v zostatkových cenách)

Názov	ZS k 1.1.2022	KS k 31.12.2022
Neobežný majetok spolu	421801,05	398491,31
Z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	362811,05	339501,31
Dlhodobý finančný majetok	58990,00	58990,00
Obežný majetok spolu	70779,75	93154,34
Z toho:		
Zásoby	412,56	255,92
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	29812,83	40339,13
Finančné účty	40554,36	52559,29
Poskytnuté návratné finančné výpomoci dlhodobé	0,00	0,00
Poskytnuté návratné finančné výpomoci krátkodobé	0,00	0,00
Náklady budúcich období	1597,66	1397,34
Aktíva spolu:	494178,46	493042,99

P A S Í V A

Názov	ZS k 1.1.2022	KS k 31.12.2022
Vlastné imanie	494178,46	493042,99
Z toho:		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Nevysporiadaný výsledok z minulých rokov	224626,66	261234,40
Výsledok hospodárenia	36607,74	8424,00
Záväzky	145456,17	7483,56
Z toho:		
Rezervy	1100,00	1100,00
Zúčtovanie medzi subjektami verejnej správy	0,00	549,67
Dlhodobé záväzky	509,13	776,04
Krátkodobé záväzky	5849,81	5057,85
Bankové úvery a výpomoci	137997,23	0,00
Výdavky budúcich období	0,00	0,00
Výnosy budúcich období	87487,89	215901,03
Pasíva spolu:	494178,46	493042,99

8. Hospodársky výsledok za 2022 - vývoj nákladov a výnosov

Názov	Skutočnosť k 31.12.2019	Skutočnosť k 31.12.2020	Skutočnosť k 31.12.2021	Skutočnosť k 31.12.2022	Predpoklad rok 2023
Náklady					
50 – Spotrebované nákupy	47829,69	31897,14	36931,31	35212,38	
51 – Služby	25458,56	16503,28	22124,24	29380,77	
52 – Osobné náklady	44950,60	42901,17	44854,08	50281,08	
53 – Dane a poplatky	24,50	34,00	3,90	0,00	
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	4541,71	464,50	5204,04	727,53	
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	9163,14	14017,00	22492,00	23246,00	
56 – Finančné náklady	628,50	721,47	1618,92	1466,93	
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00	0,00	
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00	
59 – Dane z príjmov	0,00	0,00	0,00	0,00	
Výnosy					
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	34163,16	22860,33	27725,25	27216,87	
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00	0,00	0,00	
62 – Aktivácia	0,00	0,00	0,00	0,00	
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	87474,82	91349,62	93294,79	104518,49	

64 – Ostatné výnosy	446,80	409,20	39787,71	4300,00	
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	0,00	0,00	0,00	0,00	
66 – Finančné výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00	
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00	0,00	
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	13757,21	7032,09	9028,48	12703,33	
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	3245,29	15112,68	36607,74	8424,00	

Hospodársky výsledok /kladný/ v sume 8424,00 EUR

9. Ostatné dôležité informácie

Prijaté granty a transfery

V roku 2022 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účel použitia	Poskytnuté v €	Vyčerpané v €	Rozdiel v €
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Register adries – bežné výdavky	24,40	24,40	0,00
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Evidencia obyvateľstva REGOB - bežné výdavky	71,94	71,94	0,00
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Referendum	674,57	124,90	549,67
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Komunálne voľby	1897,79	1897,79	0,00
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Starostlivosť o životné prostredie - bežné výdavky	21,84	21,84	0,00
MV SR, Okresný úrad Lučenec	Ubytovanie odídenci	8898,00	8898,00	0,00
Spolu		11588,54	11038,87	549,67

Finančné usporiadanie voči rozpočtu VÚC

Poskytovateľ	Účel použitia	Poskytnuté v €	Vyčerpané v €	Rozdiel v €
BBSK	Heligonky na Budinej	1 600,00	1600,00	0,00
Spolu		1 600,00	1600,00	0,00

Poskytnuté dotácie

V roku 2022 obec neposkytla zo svojho rozpočtu dotácie

Významné investičné akcie v roku 2022

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2022:

V roku 2022 obec zrekonštruovala verejné osvetlenie, boli vymenené svietidlá za úsporné LED osvetlenie

Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

Rekonštrukcia ciest, ubytovanie v obci, rekonštrukcia oplatenia cintorína, výstavba amfiteátra,

Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Neustále sa zvyšujúca administratívna záťaž zo strany štátu a najviac nás znepokojujú voľby.

JUDr., Ing. Marian Čerpák

starosta obce

V Budinej 14. jún 2023